

2000 nr. 106 25. maí**Lög um mat á umhverfisáhrifum**

Tóku gildi 6. júní 2000. *EES-samningurinn:* XX. viðauki tilskipun 85/337/EBE. *Breytt með* l. 74/2005 (tóku gildi 1. okt. 2005), l. 166/2008 (tóku gildi 1. jan. 2009), l. 72/2010 (tóku gildi 25. júní 2010), l. 123/2010 (tóku gildi 1. jan. 2011), l. 126/2011 (tóku gildi 30. sept. 2011), l. 131/2011 (tóku gildi 1. jan. 2012), l. 60/2013 (tóku gildi 15. nóv. 2013), l. 49/2014 (tóku gildi 29. maí 2014 nema 3. gr., 5. gr., 2. mgr. 7. gr., 3. og 5. mgr. c-liðar 8. gr., a-liður 11. gr., 12. gr., 16. gr., 21. gr. og 22. gr. sem tóku gildi 1. jan. 2015), l. 138/2014 (tóku gildi 31. des. 2014), l. 109/2015 (tóku gildi 14. nóv. 2015) og l. 89/2018 (tóku gildi 29. júní 2018).

Ef í lögum þessum er getið um ráðherra eða ráðuneyti án þess að málefna svið sé tilgreint sérstaklega eða til þess vísað, er átt við **umhverfis- og auðindaráðherra** eða **umhverfis- og auðindaráðuneyti** sem fer með lög þessi.

I. kafli. Markmið, gildissvið og skilgreiningar.**■ 1. gr. Markmið.**

□ [Markmið laga þessara er:

a. að tryggja að áður en leyfi er veitt fyrir framkvæmd, sem kann vegna staðsetningar, starfsemi sem henni fylgir, eðlis eða umfangs að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, hafi farið fram mat á umhverfisáhrifum viðkomandi framkvæmdar,

b. að draga eins og kostur er úr neikvæðum umhverfisáhrifum framkvæmdar,

c. að stuðla að samvinnu þeirra aðila sem hafa hagsmuna að gæta eða láta sig málið varða vegna framkvæmda sem falla undir ákvæði laga þessara,

d. að kynna fyrir almenningi umhverfisáhrif framkvæmda sem falla undir ákvæði laga þessara og mótvægisáðgerðir vegna þeirra og gefa almenningi kost á að koma að athugasemdum og upplýsingum áður en álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar liggur fyrir.¹⁾

¹⁾ L. 74/2005, 1. gr.

■ 2. gr. Gildissvið.

□ [Lög þessi gilda um framkvæmdir sem falla undir ákvæði laganna, á landi, í landhelgi, í lofthelgi og í mengunarlögsögu Íslands.]¹⁾

¹⁾ L. 74/2005, 2. gr.

■ 3. gr. Skilgreiningar.

□ Í lögum þessum er merking eftirtalinnna orða og orðasambanda sem hér segir:

a. . . .¹⁾

b. *Framkvæmdaraðili:* Ríki, sveitarfélag, stofnun og aðrir lögaðilar eða einstaklingar er hyggjast hefja framkvæmd sem lög þessi taka til.

c. *Framkvæmd:* Hvers konar nýframkvæmd eða breyting á eldri framkvæmd og starfsemi sem henni fylgir sem undir lög þessi falla.

[d. *Frummatsskýrsla:* Skýrsla framkvæmdaraðila um mat á umhverfisáhrifum sem Skipulagsstofnun auglýsir til kynningar.]¹⁾

[e. *Fyrirhuguð framkvæmd:* Framkvæmd sem er komin á það stig að hún geti hlotið málsmeðferð skv. IV. kafla.]²⁾

[f.]²⁾ *Leyfi til framkvæmda:* Framkvæmdaleyfi og byggingarleyfi samkvæmt [skipulagslögum og lögum um mannvirki]³⁾ og önnur leyfi til starfsemi og framkvæmda samkvæmt sérlögum sem um viðkomandi framkvæmd gilda.]¹⁾

[g.]²⁾ *Leyfisveitandi:* Lögbært yfirvald sem veitir leyfi til framkvæmda.

[h.]²⁾ *[Matsáætlun:* Áætlun framkvæmdaraðila byggð á tillögu hans um á hvaða þætti framkvæmdarinnar og umhverfis leggja skuli áherslu í frummatsskýrslu og um kynningu og samráð við gerð frummatsskýrslu.]¹⁾

[i.]²⁾ *Matskyld framkvæmd:* Framkvæmd sem háð er ákvæðum laga þessara ásamt þeirri starfsemi sem henni fylgir.

[j.]²⁾ *Matskýrsla:* [Skýrsla framkvæmdaraðila um mat á umhverfisáhrifum fyrirhugaðrar framkvæmdar og starfsemi sem henni fylgir ásamt tillögum um mótvægisáðgerðir eftir því sem við á.]¹⁾ Framkvæmdaraðili ber ábyrgð á gerð matskýrslu.

[k.]²⁾ *Mótvægisáðgerðir:* Áðgerðir til að koma í veg fyrir, draga úr eða bæta fyrir neikvæð umhverfisáhrif.

[l.]²⁾ *Umhverfi:* Samheiti fyrir menn, dýr, plöntur og annað í lífríkinu, jarðveg, jarðmyndanir, vatn, loft, veðurfar og landslag, samfélag, heilbrigði, menningu og menningarmínjar, atvinnu og efnisleg verðmæti.

[m.]²⁾ *Umhverfisáhrif:* Áhrif framkvæmdar og starfsemi sem henni fylgir á umhverfi. [Þar með eru þó ekki talin þjóðhagsleg áhrif og arðsemi einstakra framkvæmda.]¹⁾

[n.]²⁾ *Umhverfisverndarsamtök:* Samtök sem hafa umhverfisvernd að meginmarkmiði. Þau skulu vera opin fyrir almenningi aðild, gefa út ársskýrslur um starfsemi sína og hafa endurskoðað bókhald.

[o.]²⁾ *Umsagnaraðilar:* Opinberar stofnanir og stjórnvöld sem sinna lögbundnum verkefnum er varða matskyldar framkvæmdir eða umhverfisáhrif þeirra.]¹⁾

[p.]²⁾ *Umtalsverð umhverfisáhrif:* Veruleg óafturkræf umhverfisáhrif eða veruleg spjöll á umhverfinu sem ekki er hægt að fyrirbyggja eða bæta úr með mótvægisáðgerðum.

[q. *Þátttökuréttur almennings:* Réttur almennings til upplýsinga og réttur til að koma að athugasemdum og gögnum við málsmeðferð samkvæmt lögum þessum.]⁴⁾

¹⁾ L. 74/2005, 3. gr. ²⁾ L. 138/2014, 1. gr. ³⁾ L. 123/2010, 57. gr. ⁴⁾ L. 89/2018, 2. gr.

II. kafli. Stjórnýsla.**■ 4. gr. Yfirstjórn og framkvæmd.**

□ [Ráðherra]¹⁾ fer með yfirstjórn þeirra mála sem lög þessi taka til. [Á varnar- og öryggissvæðum fer ráðherra varnarmála með lögsögu í samræmi við skilgreiningu í varnarmálalögum, nr. 34/2008, sbr. og lög um lagagildi varnarsamnings milli Íslands og Bandaríkjanna og um réttarstöðu liðs Bandaríkjanna og eignir þess, nr. 110/1951, og lög um ráðstafanir í kjölfar samnings við Bandaríkin um skil á varnarsvæðinu á Keflavíkurflugvelli, nr. 176/2006.]²⁾

□ Skipulagsstofnun er ráðherra til ráðgjafar og annast eftirlit með framkvæmd laga þessara og veitir leiðbeiningar samkvæmt þeim. [Skipulagsstofnun tekur ákvörðun skv. 6. gr. um hvort framkvæmd í flokki B í 1. viðauka við lög þessi skuli háð mati á umhverfisáhrifum. Skipulagsstofnun tekur einnig ákvörðun skv. 6. gr. um hvort aðrar framkvæmdir í flokki C í 1. viðauka við lög þessi en þær sem kveðið er á um í skipulagslögum og lögum um mannvirki, eða slíkar framkvæmdir sem háðar eru leyfi Mannvirkjastofnunar, skuli háðar mati á umhverfisáhrifum. Skipulagsstofnun gefur enn fremur álit skv. 11. gr. um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar og starfsemi sem henni fylgir. Skipulagsstofnun hefur eftirlit með að framkvæmdir í flokki C í 1. viðauka við lög þessi sem kveðið er á um í skipulagslögum og lögum um mannvirki hafi fengið viðeigandi málsmeðferð skv. 6. gr. laga þessara. Í því skyni skal Skipulagsstofnun setja á fót og starfrækja rafrænt gagnasafn um framkvæmdirnar og leyfi fyrir þeim.]²⁾

□ [Sveitarstjórn tekur ákvörðun skv. 6. gr. um hvort framkvæmd, sem háð er framkvæmdaleyfi eða byggingarleyfi

samkvæmt skipulagslögum eða lögum um mannvirki og tilgreind er í flokki C í 1. viðauka við lög þessi, skuli háð mati á umhverfisáhrifum. Undanskildar eru þó framkvæmdir sem háðar eru leyfi Mannvirkjastofnunar, sbr. 2. mgr.)²⁾

¹⁾ L. 126/2011, 311. gr. ²⁾ L. 138/2014, 2. gr.

III. kafli. Matsskylda.

■ 5. gr. Matsskyldar framkvæmdir.

□ Þær framkvæmdir sem tilgreindar eru í [flokki A í 1. viðauka]¹⁾ við lög þessi skulu ávallt háðar mati á umhverfisáhrifum.

□ [Í þeim tilvikum þegar fleiri en ein matsskyld framkvæmd eru fyrirhugaðar á sama svæði eða framkvæmdirnar eru háðar hver annari getur Skipulagsstofnun að höfðu samráði við viðkomandi framkvæmdaraðila og leyfisveitendur ákveðið að umhverfisáhrif þeirra skuli metin sameiginlega.]²⁾

□ Heimilt er ráðherra í sérstökum undantekningartilvikum, að fenginni umsögn Skipulagsstofnunar, að ákveða að tiltekin framkvæmd, eða hluti hennar, sem varðar almannaheill og/eða öryggi landsins sé ekki háð mati á umhverfisáhrifum samkvæmt lögum þessum. Í slíkum tilvikum skal ráðherra kveða á um hvaða gögnum skuli safnað um umhverfisáhrif hennar og aðgang almennings að þeim og kynna framkvæmdaraðila, leyfisveitendum og almenningi ástæður fyrir undanþágunni. Ráðherra ber áður en undanþága er veitt að tilkynna sameiginlegu EES-nefndinni á hvaða forsendu hún er veitt og einnig að láta sameiginlegu EES-nefndinni í té þær upplýsingar sem almenningur hefur aðgang að.

□ ...¹⁾

¹⁾ L. 138/2014, 3. gr. ²⁾ L. 74/2005, 5. gr.

■ 6. gr. Framkvæmdir sem kunna að vera háðar mati á umhverfisáhrifum.

□ Framkvæmdir sem tilgreindar eru í [flokki B og flokki C í 1. viðauka]¹⁾ við lög þessi skulu háðar mati á umhverfisáhrifum þegar þær geta haft í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif vegna umfangs, eðlis eða staðsetningar.

□ [Framkvæmdaraðili skal tilkynna Skipulagsstofnun um fyrirhugaða framkvæmd í flokki B í 1. viðauka við lög þessi. Sama á við um fyrirhugaða framkvæmd í flokki C í 1. viðauka við lög þessi sé hún háð öðrum leyfum en samkvæmt skipulagslögum eða lögum um mannvirki eða háð leyfi Mannvirkjastofnunar. Fyrirhugaða framkvæmd í flokki C í 1. viðauka við lög þessi sem háð er framkvæmdaleyfi og byggingarleyfi samkvæmt skipulagslögum eða lögum um mannvirki ber framkvæmdaraðila að tilkynna leyfisveitanda, sbr. þó 2. málsl. Ráðherra setur í reglugerð ákvæði um hvaða gögn skuli lögð fram með tilkynningu um framkvæmd og þá málsmeðferð sem viðhöfð skal við ákvörðun um matsskyldu framkvæmda.

□ Vegna framkvæmdar í flokki B í 1. viðauka laga þessara skal Skipulagsstofnun innan fjögurra vikna frá því að fullnægjandi gögn um framkvæmdina berast taka ákvörðun um hvort framkvæmdin skuli háð mati samkvæmt lögum þessum. Við ákvörðun um matsskyldu skal Skipulagsstofnun fara eftir viðmiðum í 2. viðauka laga þessara. Áður skal stofnunin leita álits leyfisveitanda, framkvæmdaraðila og annarra eftir eðli máls hverju sinni. Skipulagsstofnun skal gera hlutaðeigandi grein fyrir niðurstöðu sinni og kynna hana almenningi.

□ Vegna framkvæmdar í flokki C í 1. viðauka laga þessara, sem háð er framkvæmdaleyfi og byggingarleyfi samkvæmt skipulagslögum eða lögum um mannvirki en þó ekki leyfi Mannvirkjastofnunar, skal sveitarstjórn innan tveggja vikna frá því að fullnægjandi gögn um framkvæmdina berast taka

ákvörðun um hvort framkvæmdin skuli háð mati samkvæmt lögum þessum. Við ákvörðun um matsskyldu skal sveitarstjórn fara eftir viðmiðum í 2. viðauka laga þessara og leiðbeiningum Skipulagsstofnunar skv. 20. gr. Sveitarstjórn er heimilt að leita álits annarra aðila, svo sem annarra leyfisveitanda, eftir eðli máls hverju sinni. Leiti sveitarstjórn álits lengist frestur sveitarstjórnar til að taka ákvörðun um matsskyldu um eina viku. Skal sveitarstjórn gera hlutaðeigandi og Skipulagsstofnun grein fyrir niðurstöðu sinni og kynna hana almenningi.

□ Vegna framkvæmdar í flokki C í 1. viðauka laga þessara, sem tilkynna ber til Skipulagsstofnunar, skal stofnunin innan tveggja vikna frá því að fullnægjandi gögn um framkvæmdina berast taka ákvörðun um hvort framkvæmdin skuli háð mati samkvæmt lögum þessum. Við ákvörðun um matsskyldu skal Skipulagsstofnun fara eftir viðmiðum í 2. viðauka laga þessara. Skipulagsstofnun er heimilt að leita álits leyfisveitanda og annarra aðila eftir eðli máls hverju sinni og lengist þá frestur stofnunarinnar til að taka ákvörðun um matsskyldu um eina viku. Skal Skipulagsstofnun gera hlutaðeigandi grein fyrir niðurstöðu sinni og kynna hana almenningi.

□ Telji framkvæmdaraðili með hliðsjón af viðmiðum þeim sem fram koma í 2. viðauka laga þessara að framkvæmd í flokki B eða flokki C skuli undirgangast mat á umhverfisáhrifum skal hann tilkynna Skipulagsstofnun um það. Fallist Skipulagsstofnun á þá afstöðu hans er heimilt að sleppa málsmeðferð skv. 2.–5. mgr. Afstaða framkvæmdaraðila skal rökstudd í tilkynningu til Skipulagsstofnunar.

□ Skipulagsstofnun er ekki skylt að taka til efnislegrar meðferðar tilkynningu framkvæmdaraðila til ákvörðunar um matsskyldu ef hin tilkynnta framkvæmd er fyrirhuguð á sama framkvæmdastað og önnur framkvæmd sem þegar er til efnislegrar málsmeðferðar á grundvelli laga þessara og þar sem fullnægjandi gögn liggja fyrir að mati Skipulagsstofnunar. Sama gildir þegar fyrir liggur ákvörðun samkvæmt þessari grein eða álit skv. 11. gr. um framkvæmd á sama framkvæmdastað. Ef hin tilkynnta framkvæmd er þaueldi á fiski í sjó á sama við ef hún er innan tiltekinna fjarlægðar frá útmörkum eldissvæðis framkvæmdar, sbr. reglugerð um fiskeldi. Ákvæði þetta á ekki við ef ekki hefur verið gefið út leyfi fyrir þeirri framkvæmd sem var til efnislegrar meðferðar hjá Skipulagsstofnun innan þriggja ára frá því að framkvæmd var tilkynnt samkvæmt þessari grein eða tillaga að matsáætlun var lögð fram til afgreiðslu Skipulagsstofnunar skv. 8. gr.

□ Öllum skal heimilt að bera fram fyrirspurn til Skipulagsstofnunar um hvort tiltekin framkvæmd falli í flokk B eða flokk C í 1. viðauka við lög þessi og skal þá stofnunin leita upplýsinga um framkvæmdina hjá framkvæmdaraðila og leyfisveitanda og taka ákvörðun um hvort hún eigi undir grein þessa.]¹⁾

□ ...²⁾

¹⁾ L. 138/2014, 4. gr. ²⁾ L. 74/2005, 6. gr.

■ 7. gr. Aðrar framkvæmdir sem hugsanlega eru matsskyldar.

□ [Ráðherra]¹⁾ er heimilt, að fenginni umsögn Skipulagsstofnunar, að mæla svo um í reglugerð að framkvæmd sem ekki er talin upp í [1. viðauka]²⁾ við lög þessi skuli háð mati ef sýnt þykir að hún geti haft í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif. Sama gildir um framkvæmd sem varðar alþjóðasamninga sem Ísland er aðili að. Við ákvörðunina skal ráðherra fylgja viðmiðunum í [2. viðauka]²⁾ við lög þessi og leita

álit Skipulagsstofnunar, leyfisveitenda, framkvæmdaraðila og annarra eftir eðli máls hverju sinni.

¹⁾ L. 126/2011, 311. gr. ²⁾ L. 138/2014, 5. gr.

IV. kafli. Málsmeðferð vegna matsskyldra framkvæmda.

■ 8. gr. Matsáætlun.

□ Nú er fyrirhuguð framkvæmd háð mati á umhverfisáhrifum samkvæmt lögum þessum og skal framkvæmdaraðili þá gera tillögu að matsáætlun til Skipulagsstofnunar eins snemma á undirbúningsstigi framkvæmdar og kostur er. Í tillögu framkvæmdaraðila skal lýsa framkvæmdinni, framkvæmdasvæði og öðrum möguleikum sem til greina koma og gefa upplýsingar um skipulag á framkvæmdasvæði og hvernig framkvæmd samræmist skipulagsáætlunum. Þar skal og vera áætlun um á hvaða þætti framkvæmdarinnar og umhverfis lögd verði áhersla, hvaða gögn liggja fyrir og áætlun um kynningu og samráð. Framkvæmdaraðili skal kynna tillögu að matsáætlun umsagnaraðilum og almenningi og hafa samráð við Skipulagsstofnun.

□ Skipulagsstofnun skal taka ákvörðun um tillögu framkvæmdaraðila innan fjögurra vikna frá því að tillaga berst, að fenginni umsögn leyfisveitenda og eftir atvikum annarra aðila. [Skipulagsstofnun getur fallist á tillögu að matsáætlun með eða án athugasemda. Geri stofnunin athugasemdir skulu þær verða hluti af matsáætlun.]¹⁾ Fallist Skipulagsstofnun ekki á tillögu að matsáætlun skal stofnunin rökstyðja ákvörðun sína, gera grein fyrir því sem hún telur ábótavant og leiðbeina framkvæmdaraðila um frekari vinnslu tillögu að matsáætlun.

□ Fallist Skipulagsstofnun á tillögu að matsáætlun skal hún kynnt leyfisveitendum og öðrum umsagnaraðilum.

□ Ef sérstakar ástæður mæla með getur Skipulagsstofnun á síðari stigum, sbr. 9. og 10. gr., farið fram á að framkvæmdaraðili leggi fram frekari gögn, enda rökstyðji stofnunin beiðnina sérstaklega.

□ [Skipulagsstofnun er ekki skylt að taka til efnislegrar meðferðar tillögu framkvæmdaraðila að matsáætlun í þeim tilvikum þegar framkvæmd er fyrirhuguð á sama framkvæmdastað og önnur framkvæmd sem þegar er til efnislegrar meðferðar samkvæmt lögum þessum eða ef fyrir liggur ákvörðun skv. 6. gr. eða álit skv. 11. gr. um framkvæmd á sama framkvæmdastað. Ákvæði þetta á ekki við ef ekki hefur verið gefið út leyfi til framkvæmda fyrir þeirri framkvæmd sem var til efnislegrar meðferðar hjá Skipulagsstofnun innan þriggja ára frá því að tillagan barst Skipulagsstofnun.]²⁾

¹⁾ L. 74/2005, 7. gr. ²⁾ L. 49/2014, 20. gr.

■ 9. gr. [Frummatsskýrsla.

□ Ef framkvæmdaraðili hyggur á framkvæmd eða starfsemi sem háð er mati á umhverfisáhrifum skal að lokinni málsmeðferð skv. 8. gr. unnin skýrsla um mat á umhverfisáhrifum hinnar fyrirhuguðu framkvæmdar. Skýrslan er nefnist frummatsskýrsla skal unnin af framkvæmdaraðila og skal gerð og efni hennar vera í samræmi við matsáætlun, sbr. 8. gr.

□ Í skýrslunni skal tilgreina þau áhrif, uppsöfnuð og samverk, bein og óbein, sem fyrirhuguð framkvæmd og starfsemi sem henni fylgir kunna að hafa á umhverfi og samspil einstakra þátta í umhverfinu. Þá skal gera grein fyrir því hvaða forsendur liggja til grundvallar matinu. Lýsa skal þeim þáttum fyrirhugaðrar framkvæmdar sem líklegast er talið að geti valdið áhrifum á umhverfið, þar á meðal umfangi, hönnun og staðsetningu, samræmi við skipulagsáætlanir, fyrirhuguðum mótvægisáðgerðum og tillögum um umhverfisvöktun

þar sem það á við. Ávallt skal gera grein fyrir helstu möguleikum sem til greina koma og umhverfisáhrifum þeirra og bera þá saman. Loks skal gera stutta og skýra samantekt um skýrsluna og niðurstöðu hennar. Í niðurstöðu skýrslunnar skal geta um flokkun og viðmið umhverfisáhrifa einstakra þátta framkvæmdar á grundvelli leiðbeininga sem Skipulagsstofnun gefur út, sbr. 20. gr.]¹⁾

¹⁾ L. 74/2005, 8. gr.

■ 10. gr. [Athugun Skipulagsstofnunar og matsskýrsla.]¹⁾

□ [Innan tveggja vikna frá því að Skipulagsstofnun tekur á móti frummatsskýrslu skal stofnunin meta hvort skýrslan uppfylli þær kröfur sem gerðar eru í 9. gr. og sé í samræmi við matsáætlun skv. 8. gr. Heimilt er Skipulagsstofnun að hafna því að taka frummatsskýrslu til athugunar í þeim tilvikum þegar hún uppfyllir ekki framangreind skilyrði. Skipulagsstofnun skal þá leiðbeina framkvæmdaraðila um frekari vinnslu frummatsskýrslu.]¹⁾

□ Skipulagsstofnun kynnir hina fyrirhuguðu framkvæmd og [frummatsskýrslu].¹⁾ Skal það gert með auglýsingu í Lögbirtingablaðinu, dagblaði sem gefið er út á landsvísu og eftir því sem við á í fjölmiðli sem ætla má að nái til þeirra sem búa nærri framkvæmdasvæði.

□ Framkvæmdaraðili skal kynna framkvæmd og [frummatsskýrslu]¹⁾ í samráði við Skipulagsstofnun eftir að skýrslan hefur verið auglýst. Skipulagsstofnun getur vikið frá þeirri kröfu ef sýnt þykir að framkvæmd og [frummatsskýrsla]¹⁾ hafi hlotið fullnægjandi kynningu.

□ [Frummatsskýrslan]¹⁾ skal liggja frammi á aðgengilegum stað nærri framkvæmdasvæði og hjá Skipulagsstofnun í sex vikur sem jafnframt er sá frestur sem gefst til að koma skriflegum athugasemdum á framfæri við Skipulagsstofnun. Öllum er heimilt að gera athugasemdir við framlagða [frummatsskýrslu].¹⁾

□ Skipulagsstofnun skal leita umsagnar leyfisveitenda og annarra aðila eftir því sem við á. Umsagnaraðilar skulu gefa álit á því hvort fjallað sé á fullnægjandi hátt í [frummatsskýrslu]¹⁾ um það sem er á starfssviði þeirra og jafnframt hvort fyrirhugaðar mótvægisáðgerðir séu fullnægjandi. Þeir skulu, ef tilefni er til, tilgreina hvað þarf að kanna frekar og benda á mögulegar mótvægisáðgerðir.

□ [Skipulagsstofnun skal senda framkvæmdaraðila umsagnir og athugasemdir sem henni berast. Þegar umsagnir og athugasemdir hafa borist framkvæmdaraðila skal hann vinna endanlega matsskýrslu á grundvelli frummatsskýrslu. Í matsskýrslu skal framkvæmdaraðili gera grein fyrir framkomnum athugasemdum og umsögnum og taka afstöðu til þeirra og senda hana síðan til Skipulagsstofnunar.]¹⁾

¹⁾ L. 74/2005, 9. gr.

■ 11. gr. [Álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum.

□ Innan fjögurra vikna frá því að Skipulagsstofnun tekur á móti matsskýrslu skal stofnunin gefa rökstutt álit sitt á því hvort skýrslan uppfylli skilyrði laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim og að umhverfisáhrifum sé lýst á fullnægjandi hátt. Í álitu Skipulagsstofnunar skal gera grein fyrir helstu forsendum matsins, þ.m.t. gildi þeirra gagna sem liggja til grundvallar matinu, og niðurstöðum þess. Jafnframt skal í álitinu fjalla um afgreiðslu framkvæmdaraðila á þeim athugasemdum og umsögnum sem bárust við kynningu á frummatsskýrslu.

□ Telji Skipulagsstofnun að setja þurfi frekari skilyrði fyrir framkvæmdinni eða gera þurfi aðrar eða frekari mótvægis-

aðgerðir en fram koma í matsskýrslu skal stofnunin tilgreina skilyrðin og mótvægisáðgerðirnar og færa rök fyrir þeim.

□ Telji Skipulagsstofnun að matsskýrsla framkvæmdaraðila víki frá frummatsskýrslu hvað varðar mikilvæga þætti málsins skal hún auglýst að nýju skv. 10. gr.

□ Þegar álit Skipulagsstofnunar liggur fyrir skal það kynnt [ráðherra],¹⁾ framkvæmdaraðila, leyfisveitendum og öðrum umsagnaraðilum, svo og þeim sem gert hafa athugasemdir við frummatsskýrslu á kynningartíma. Almenningsur skal eiga greiðan aðgang að álit Skipulagsstofnunar og matsskýrslu og skal stofnunin auglýsa í dagblaði sem gefið er út á landsvísu að álitid og matsskýrslan liggja fyrir.]²⁾

¹⁾ L. 126/2011, 311. gr. ²⁾ L. 74/2005, 10. gr.

■ [12. gr. Endurskoðun matsskýrslu.

□ Ef framkvæmdir hefjast ekki innan tíu ára frá því að álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum liggur fyrir skal viðkomandi leyfisveitandi óska ákvörðunar Skipulagsstofnunar um hvort endurskoða þurfi að hluta eða í heild matsskýrslu framkvæmdaraðila áður en leyfi til framkvæmda er veitt.

□ Skipulagsstofnun getur ákveðið að endurskoða skuli matsskýrslu framkvæmdaraðila skv. 1. mgr. ef forsendur hafa breyst verulega frá því að álitid lá fyrir, svo sem vegna breytinga á náttúrufari eða landnotkun á áhrifasvæði framkvæmdarinnar, breytinga á löggjöf um umhverfismál, breytinga á alþjóðlegum skuldbindingum eða vegna tæknipróunar varðandi framkvæmdina. Verði niðurstaðan sú að endurskoða skuli matsskýrslu að hluta eða í heild skal fara með málið skv. 8.–11. gr. eftir því sem við á.

□ Ákvörðun Skipulagsstofnunar um endurskoðun matsskýrslu skal auglýst í Lögbirtingablaði og dagblaði sem gefið er út á landsvísu innan tveggja vikna frá því að ákvörðun liggur fyrir. Í auglýsingu skal tilgreina kærueimildir og kærufresti.]¹⁾

¹⁾ L. 74/2005, 11. gr.

■ [13. gr.]¹⁾ Leyfi til framkvæmda.

□ [Óheimilt er að gefa út leyfi til framkvæmdar skv. 5. eða 6. gr. fyrr en álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum liggur fyrir eða ákvörðun um að framkvæmd skv. 6. gr. sé ekki matsskyld. [Ber leyfisveitanda að tilkynna Skipulagsstofnun um útgáfu leyfa samkvæmt skipulagslögum og lögum um mannvirki vegna framkvæmda er falla undir lög þessi.]²⁾

□ Við útgáfu leyfis til framkvæmdar [samkvæmt flokki A]²⁾ skal leyfisveitandi kynna sér matsskýrslu framkvæmdaraðila um framkvæmdina og taka rökstudda afstöðu til álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum hennar. Leyfisveitandi skal birta opinberlega ákvörðun sína um útgáfu leyfis og niðurstöðu álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum innan tveggja vikna frá útgáfu leyfis. Í ákvörðun skal tilgreina kærueimild og kærufrest þegar það á við.]¹⁾

□ [Við útgáfu leyfis til framkvæmdar sem fellur í flokk B og flokk C þar sem liggur fyrir ákvörðun um að framkvæmdin skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum skal leyfisveitandi kynna sér tilkynningu framkvæmdaraðila og ákvörðunina um matsskyldu og kanna hvort framkvæmdin sé í samræmi við tilkynnta framkvæmd. Ef fyrir liggur ákvörðun um að framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum fer um málsmeðferð skv. 2. mgr.]²⁾

¹⁾ L. 74/2005, 13. gr. ²⁾ L. 138/2014, 6. gr.

■ [14. gr. [Málskot.]¹⁾

□ [[Ákvarðanir skv. 6. gr. um matsskyldu framkvæmdar,

sem tilgreind er í flokki B og flokki C í 1. viðauka við lög þessi, og ákvarðanir Skipulagsstofnunar skv. 2. mgr. 5. gr. sæta kærur til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála; sömuleiðis ákvarðanir Skipulagsstofnunar skv. 12. gr. um endurskoðun matsskýrslu.]²⁾ ... ³⁾]¹⁾

□ ... ¹⁾

□ Enn fremur getur framkvæmdaraðili kært til [úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála]¹⁾ ákvörðun Skipulagsstofnunar skv. 2. mgr. 8. gr. um synjun matsáætlunar eða breytingar á henni og ákvörðun stofnunarinnar skv. 1. mgr. 10. gr. um að frummatsskýrsla uppfylli ekki þær kröfur sem gerðar eru í 9. gr. eða sé ekki í samræmi við matsáætlun skv. 8. gr.

□ ... ¹⁾

□ ... ²⁾

□ [Athöfn eða athafnaleysi stjórnvalda sem brýtur gegn þátttökurétti almennings á grundvelli eftirfarandi sætir kærur til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála:

1. 4. másl. 3. mgr., 5. másl. 4. mgr., 4. másl. 5. mgr. og 8. mgr. 6. gr. um framkvæmdir sem kunna að vera háðar mati á umhverfisáhrifum,

2. 4. másl. 1. mgr. 8. gr. um matsáætlun,

3. 2.–4. mgr. 10. gr. um athugun Skipulagsstofnunar og matsskýrslu,

4. 3. mgr. og 2. másl. 4. mgr. 11. gr. um álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum,

5. 2. og 3. másl. 2. mgr. 13. gr. um leyfi til framkvæmda.

□ Um aðild, kærufrest, málsmeðferð og annað er varðar kærur samkvæmt þessari grein fer samkvæmt lögum um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála.]³⁾]⁴⁾

¹⁾ L. 131/2011, 25. gr. ²⁾ L. 138/2014, 7. gr. ³⁾ L. 89/2018, 3. gr. ⁴⁾ L. 74/2005, 12. gr.

■ [15. gr. ... ¹⁾]²⁾

¹⁾ L. 131/2011, 26. gr. ²⁾ L. 74/2005, 12. gr.

V. kafli. Ýmis ákvæði.

■ [16. gr.]¹⁾ [Ábyrgð framkvæmdaraðila og greiðsla kostnaðar.]²⁾

□ [Framkvæmdaraðili er ábyrgur fyrir tilkynningum vegna ákvarðana um matsskyldu og mati á umhverfisáhrifum samkvæmt lögum þessum. Framkvæmdaraðili ber kostnað af málsmeðferð sveitarfélaga vegna ákvörðunar um matsskyldu fyrirhugaðrar framkvæmdar sem fellur í flokk C og mati á umhverfisáhrifum fyrirhugaðrar framkvæmdar og af auglýsingu og kynningu á henni.]²⁾

□ [Ráðherra]³⁾ setur, að fenginni tillögu Skipulagsstofnunar, gjaldskrá vegna kostnaðar stofnunarinnar við framkvæmd laganna varðandi mat á umhverfisáhrifum einstakra framkvæmda.

□ [Sveitarstjórnnum er heimilt að setja gjaldskrá fyrir málsmeðferð vegna ákvörðunar um matsskyldu fyrirhugaðrar framkvæmdar sem fellur í flokk C. Upphæð gjalds skal taka mið af kostnaði við málsmeðferð sveitarfélags og má gjaldið ekki vera herra en sá kostnaður. Gjaldskrá skal birt í B-deild Stjórnartíðinda.]²⁾

¹⁾ L. 74/2005, 12. gr. ²⁾ L. 138/2014, 8. gr. ³⁾ L. 126/2011, 311. gr.

■ [17. gr.]¹⁾ Skipulagsáætlanir og starfsleyfi.

□ Um umfjöllun í skipulagsáætlun um mat á umhverfisáhrifum og matsskyldar framkvæmdir samkvæmt lögum þessum fer samkvæmt [skipulagslögum]²⁾ og skipulagsreglugerð.

□ Þegar um framkvæmd vegna starfsleyfisskylds atvinnureksturs er að ræða samkvæmt lögum um hollustuhætti og

mengunarvarnir sem jafnframt er matsskyld samkvæmt lögum þessum er framkvæmdaraðila heimilt, að fengnu samþykki Skipulagsstofnunar, að vinna matsáætlun í samráði við starfsleyfisveitanda þannig að á sama tíma verði unnið að matsskýrslu og starfsleyfi.

¹⁾ L. 74/2005, 12. gr. ²⁾ L. 123/2010, 57. gr.

■ **[18. gr. Eftirlit framkvæmda.**

□ Leyfisveitandi eða aðrir sem falið er með lögum eftirlit með framkvæmdum hafa eftirlit með því að matsskyldri framkvæmd sé hagað í samræmi við leyfi og fer um eftirlitið samkvæmt hlutaðeigandi lögum.]¹⁾

¹⁾ L. 74/2005, 14. gr.

■ **[19. gr.]¹⁾ Mat á umhverfisáhrifum yfir landamæri.**

□ [Ef líklegt þykir að framkvæmd muni hafa umtalsverð umhverfisáhrif í öðru ríki innan Evrópska efnahagssvæðisins eða ef ríki á Evrópska efnahagssvæðinu, sem telur líklegt að umhverfi sitt verði fyrir umtalsverðum umhverfisáhrifum vegna framkvæmdarinnar, óskar þess ber Skipulagsstofnun að senda því ríki eins fljótt og unnt er og ekki síðar en þegar tillaga að matsáætlun er kynnt almenningi hér á landi, sbr. 1. mgr. 8. gr., lýsingu á framkvæmdinni, ásamt tiltækum upplýsingum um hugsanleg áhrif hennar yfir landamæri og upplýsingum um málsmeðferðina samkvæmt lögum þessum, og upplýsingar um þau leyfi sem framkvæmdin er háð. Skipulagsstofnun getur krafist þess að framkvæmdaraðili taki saman framangreindar upplýsingar á tungumáli þess ríkis. Skal Skipulagsstofnun gefa ríkinu hæfilegan frest til að koma sjónarmiðum sínum á framfæri og tilkynna hvort það vilji taka þátt í málsmeðferðinni við mat á umhverfisáhrifum, sbr. 2. mgr. 10. gr. Ef ríkið tilkynnir að það vilji taka þátt í málsmeðferðinni skal Skipulagsstofnun senda ríkinu frummatsskýrslu framkvæmdarinnar þegar hún er auglýst hér á landi, sbr. 2. mgr. 10. gr. Þegar álit um mat á umhverfisáhrifum liggur fyrir skal það kynnt ríkinu, sbr. 4. mgr. 11. gr. Þegar ákvörðun skv. 1. mgr. 13. gr. liggur fyrir vegna framkvæmdarinnar skal leyfisveitandi senda ríkinu upplýsingar um innihald og skilyrði ákvörðunarinnar og helstu ástæður hennar og upplýsingar um aðkomu almennings að ákvörðuninni ásamt upplýsingum um mótvægisáðgerðir.

□ Ef líklegt þykir að framkvæmd í öðru ríki innan Evrópska efnahagssvæðisins muni hafa umtalsverð umhverfisáhrif hér á landi skal Skipulagsstofnun eins fljótt og unnt er kynna gögn frá viðkomandi ríki fyrir umsagnaraðilum og almenningi hér á landi að meðtalinni umsókn um leyfi til framkvæmda liggja hún fyrir. Þegar fyrir liggur mat á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar skal Skipulagsstofnun kynna það fyrir almenningi ásamt ákvörðun um útgáfu leyfis til framkvæmdarinnar þegar það liggur fyrir.

□ Ef fyrir liggur að framkvæmd muni hafa umtalsverð umhverfisáhrif yfir landamæri skal ráðherra hefja viðræður við hlutaðeigandi ríki um áhrif framkvæmdarinnar yfir landamæri og þær ráðstafanir sem fyrirhugaðar eru til að draga úr eða koma í veg fyrir slík áhrif. Skal ráðherra í samráði við hlutaðeigandi ríki setja sér hæfilegan frest til viðræðanna. Skal niðurstaða viðræðanna kynnt umsagnaraðilum hér á landi og almenningi.]²⁾

¹⁾ L. 74/2005, 15. gr. ²⁾ L. 138/2014, 9. gr.

■ **[20. gr.]¹⁾ [Reglugerð og leiðbeiningar um mat á umhverfisáhrifum.]¹⁾**

□ [Ráðherra]²⁾ setur í reglugerð,³⁾ að fenginni umsögn Skipulagsstofnunar, nánari ákvæði um framkvæmd laganna, þar með talið um:

- a. tilkynningar um framkvæmdir [samkvæmt flokki B og flokki C í 1. viðauka],⁴⁾
- b. framsetningu matsáætlunar, matsskýrslu og gögn,
- c. samráðsferlið,
- d. annars konar mat,
- e. aðgang almennings að gögnum,
- f. kynningu á framkvæmd og [álitum],¹⁾
- g. framlagningu frekari gagna,
- h. . . .¹⁾
- i. samtengingu vinnu við mat á umhverfisáhrifum og starfsleyfis,

j. eftirlit [og rafrænt gagnasafn fyrir upplýsingar um þær framkvæmdir í flokki C í 1. viðauka við lög þessi sem háðar eru leyfi til framkvæmda svo sem kveðið er á um í skipulagslögum og lögum um mannvirkni].⁴⁾

□ [Skipulagsstofnun gefur út leiðbeiningar um mat á umhverfisáhrifum, m.a. um:

[a. verklag og viðmið við ákvörðun sveitarstjórna um matsskyldu framkvæmda í flokki C],⁴⁾

[b.]⁴⁾ undirbúning og málsmeðferð vegna ákvarðana um matsskyldu framkvæmda,

[c.]⁴⁾ undirbúning og málsmeðferð vegna matsáætlana,

[d.]⁴⁾ undirbúning og málsmeðferð vegna matsskýrslna,

[e.]⁴⁾ flokkun og viðmið umhverfisáhrifa,

[f.]⁴⁾ nauðsynleg leyfi vegna matsskyldra framkvæmda.]¹⁾

¹⁾ L. 74/2005, 15. gr. ²⁾ L. 126/2011, 311. gr. ³⁾ Rg. 660/2015, sbr. 713/2015. ⁴⁾ L. 138/2014, 10. gr.

■ **[21. gr. Undanþága frá frestum.**

□ Skipulagsstofnun er í samráði við framkvæmdaraðila heimilt í viðamiklum málum að víkja frá frestum þeim sem mælt er fyrir um í lögum þessum.]¹⁾

¹⁾ L. 74/2005, 16. gr.

■ **[22. gr.]¹⁾ Gildistaka.**

□ Lög þessi öðlast þegar gildi. . .

¹⁾ L. 74/2005, 16. gr.

Ákvæði til bráðabirgða.

■ **I.**

□ Þrátt fyrir ákvæði III. kafla laga þessara eru framkvæmdir samkvæmt leyfum útgefnum fyrir 1. maí 1994 ekki háðar mati á umhverfisáhrifum samkvæmt lögnum séu þær hafnar fyrir árslok 2002.

□ Ágreiningur um hvort framkvæmd sé hafin samkvæmt þessu ákvæði til bráðabirgða á undir úrskurð [ráðherra].¹⁾

¹⁾ L. 126/2011, 311. gr.

■ **II.**

□ [Þegar matsskýrsla hefur verið send Skipulagsstofnun fyrir gildistöku laga þessara er heimilt að ljúka mati á umhverfisáhrifum samkvæmt þeirri málsmeðferð sem gildir samkvæmt eldri lögum.

□ Í þeim tilvikum þegar matsferli framkvæmdar sem undir lög þessi fellur hefur verið lokið samkvæmt eldri lögum en ekki hafa verið veitt öll leyfi vegna hennar skal við leyfisveitingu fara samkvæmt þeim lögum.]¹⁾

¹⁾ L. 74/2005, 17. gr.

■ **III.**

□ Lög þessi skulu endurskoðuð fyrir 1. janúar 2003. Við endurskoðunina skal sérstaklega kanna hvort ástæða sé til að sameina og samræma mat, sbr. 11.–13. gr., við leyfisveitingar fyrir einstökum framkvæmdum, í hvaða mæli skipulagsáætlunar geti komið í stað mats á umhverfisáhrifum framkvæmdar og hvort færa beri ábyrgð á mati til framkvæmdaraðila í ríkarí mæli en gert er í lögum þessum.

■ IV.

□ Reglugerð um mat á umhverfisáhrifum skv. 19. gr. skal sett eins fljótt og auðið er og skal hún hafa öðlast gildi eigi síðar en 1. október 2000.

■ [V.

□ Þrátt fyrir ákvæði III. kafla laga þessara eru framkvæmdir þær sem falla í flokk C í 1. viðauka við lög þessi ekki háðar ákvörðun um mat á umhverfisáhrifum skv. 6. gr. laganna fyrir en 1. júní 2015.¹⁾

¹⁾ L. 138/2014, 11. gr.

[1. viðauki.

Í flokki A eru tilgreindar þær framkvæmdir sem ávallt eru háðar mati á umhverfisáhrifum. Í flokki B og flokki C eru tilgreindar þær framkvæmdir sem kunna að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og metið er í hverju tilviki með tilliti til eðlis, umfangs og staðsetningar hvort háðar skuli mati á umhverfisáhrifum samkvæmt lögum þessum, sbr. einnig 2. viðauka.

Flokkur framkvæmda

	A	B	C
1. Landbúnaður, skógrækt og fiskeldi			
1.01 Framkvæmdir til endurskipulagningar á landareignum í dreifbýli sem taka til 20 ha eða stærra landsvæðis.	X		
1.02 Framkvæmdir til endurskipulagningar á landareignum í dreifbýli á landsvæði allt að 20 ha.		X	
1.03 Framkvæmdir til að leggja óræktað land eða lítt snortið svæði undir þaulnýttinn landbúnað.	X		
1.04 Vatnsstjórnunarframkvæmdir vegna landbúnaðar, þ.m.t. áveitu- og framræsluframkvæmdir, sem hafa áhrif á 3 ha svæði eða stærra eða á verndarsvæðum.	X		
1.05 Vatnsstjórnunarframkvæmdir vegna landbúnaðar, þ.m.t. áveitu- og framræsluframkvæmdir, sem hafa áhrif á allt að 3 ha svæði.		X	
1.06 Nýræktun skóga á 200 ha svæði eða stærra eða á verndarsvæðum sem breytir fyrri landnotkun. Varanleg skógareyðing sem breytir fyrri landnotkun.	X		
1.07 Nýræktun skóga á allt að 200 ha svæði sem breytir fyrri landnotkun.		X	
1.08 Uppgræðsla lands á verndarsvæðum.			X
1.09 Þauleldi alifugla og svína með að minnsta kosti: i. 85.000 stæði fyrir kjúklinga eða 60.000 fyrir hænur, ii. 3.000 stæði fyrir alisvín (yfir 30 kg) eða iii. 900 stæði fyrir gyltur.	X		
1.10 Þauleldi búfjár utan þess sem tilgreint er í tölu-lið 1.09.	X		
1.11 Þauleldi á fiski þar sem ársframleiðsla er 200 tonn eða meiri og fráveita er til sjávar eða þar sem ársframleiðsla er 20 tonn eða meiri og fráveita er í ferskvatn.	X		
1.12 Þauleldi á fiski þar sem ársframleiðsla er minni en 200 tonn og fráveita er til sjávar eða þar sem ársframleiðsla er minni en 20 tonn og fráveita er í ferskvatn.		X	
1.13 Endurheimt lands frá hafi.			X

2. Námuíðnaður

A B C

2.01 Efnistaka og/eða haugsetning á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska 50.000 m ² svæði eða stærra eða efnismagn er 150.000 m ³ eða meira.	X		
2.02 Efnistaka og/eða haugsetning á verndarsvæðum.	X		
2.03 Efnistaka og/eða haugsetning á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska 25.000 m ² svæði eða stærra eða efnismagn er 50.000 m ³ eða meira. Efnistaka og/eða haugsetning þar sem fleiri en einn efnistökuastaður og/eða haugsetningarstaður vegna sömu framkvæmdar og á sama svæði ná samanlagt yfir 25.000 m ² .	X		
2.04 Efnistaka og/eða haugsetning á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska minna en 25.000 m ² svæði eða efnismagn er minna en 50.000 m ³ .			X
2.05 Neðanjarðarnámur.			X
2.06 Djúpborun (að frátalinni borun til að kanna stöðugleika jarðvegs), einkum: i. borun á vinnsluholum og rannsóknarholum á háhitasvæðum, ii. borun eftir jarðhita á lághitasvæðum þar sem ölkeldur, laugar eða hverir eru á yfirborði eða í næsta nágrenni, iii. borun fyrir geymslu kjarnorkuúrgangs, iv. vinnsla og rannsóknarboranir vegna kolvetnis utan netlaga og innan efnahagslögsögu og landgrunnsmarka, v. borun eftir vatni þar sem gert er ráð fyrir að vinna að minnsta kosti 100 l/sek., vi. borun eftir vatni þar sem gert er ráð fyrir að vinna allt að 100 l/sek.			X
2.07 Iðjuver ofan jarðar til að nema kol, jarðolíu, jarðgas og málmgrýti, svo og jarðbiksleir.			X

3. Orkuíðnaður

A B C

3.01 Olíuhreinsunarstöðvar (þó ekki fyrirtæki sem framleiða eingöngu smurolíur úr hráolíu) og mannvirki fyrir kolagösun og þéttingu úr a.m.k. 500 tonnum af kolum eða jarðbiksleir á dag.	X		
3.02 Jarðvarmavirkjanir og önnur varmaorkuver með 50 MW uppsett varmaafli eða meira og önnur orkuver með 10 MW uppsett rafafli eða meira.	X		
3.03 Kjarnorkuver og aðrir kjarnakljúfar, einnig þegar slík orkuver eða kjarnakljúfar (kjarnorkuver og aðrir kjarnakljúfar teljast ekki lengur til slíkra stöðva þegar öll kjarnakleyf efni og önnur geislamenguð efni hafa verið endanlega fjarlægð af staðnum) eru rifin niður eða tekin úr notkun (nema rannsóknastöðvar með yfir 1 kW heildarhitaafköst þar sem fram fer umbreyting á kjarnakleyfum efnum og tímgunarefnum).	X		

3.04	Stöðvar þar sem geisluð kjarnakleyf efni eru X endurunnin. Stöðvar til framleiðslu eða auðg- unar kjarnakleyfra efna, til vinnslu geislaðra kjarnakleyfra efna eða mjög geislavirks úrg- gangs, til endanlegrar geymslu á geisluðum kjarnakleyfum efnum, eingöngu til endanlegr- ar geymslu á geislavirkum úrgangi eða ein- göngu til geymslu (til meira en tíu ára) á geisl- uðum kjarnakleyfum efnum eða geislavirkum úrgangi annars staðar en á framleiðslustað.		
3.05	Stöðvar til vinnslu og geymslu á geislavirkum X úrgangi, utan þeirra sem tilgreindar eru í tölu- lið 3.04.	X	
3.06	Vinnsla á meira en 500 tonnum á dag af jarð- X olíu og meira en 500.000 m ³ af jarðgasi á dag.		
3.07	Iðjuver til framleiðslu á rafmagni, gufu og X heitu vatni og varmvinnsla úr jarðhitasvæð- um sem nemur 2.500 kW hráafli eða meira.	X	
3.08	Loflínur til flutnings á raforku með 66 kV X spennu eða hærri. Sæstrengir til flutnings á raf- orku með 132 kV spennu eða hærri sem eru 20 km eða lengri.	X	
3.09	Flutningskerfi gass, gufu eða heits vatns sem X tengist iðnaðarframkvæmdum.	X	
3.10	Leiðslur sem eru 1 km eða lengri og 50 cm X í þvermál eða meira til flutnings á gasi eða vökvum.	X	
3.11	Leiðslur sem eru 1 km eða lengri og 50 cm X í þvermál eða meira til flutnings á koltví- sýringi (CO ₂) til geymslu í jörðu, ásamt þrýstiaukadælu.	X	
3.12	Leiðslur til flutnings á olíu og gasi og til flut- X nings á koltvísýringi (CO ₂) til geymslu í jörðu á verndarsvæðum.	X	
3.13	Leiðslur til flutnings á olíu og gasi og til flut- X nings á koltvísýringi (CO ₂) til geymslu í jörðu utan verndarsvæða.	X	
3.14	Geymslustöðvar fyrir jarðolíu, efni unnin X úr jarðolíu eða efnavörur með 50.000 m ³ geymslugetu eða meira.	X	
3.15	Geymsla á jarðgasi ofan jarðar á X verndarsvæðum.	X	
3.16	Geymsla á jarðgasi ofan jarðar utan X verndarsvæða.	X	
3.17	Neðanjarðargeymsla á eldfimu gasi á X verndarsvæðum.	X	
3.18	Neðanjarðargeymsla á eldfimu gasi utan X verndarsvæða.	X	
3.19	Geymsla jarðefnaeldsneytis ofan jarðar á X verndarsvæðum.	X	
3.20	Geymsla jarðefnaeldsneytis ofan jarðar utan X verndarsvæða.	X	
3.21	Gerð taffna úr kolum og brúnkolum. X	X	
3.22	Vatnsorkuver með uppsett rafafli 200 kW eða X meira.	X	
3.23	Vatnsorkuver með uppsett rafafli allt að 200 X kW.	X	
3.24	Stöðvar sem nýta vindafli til raforkuframleiðslu X (vindbú) með 2 MW uppsett rafafli eða meira.	X	
3.25	Stöðvar sem nýta vindafli til raforkuframleiðslu X (vindbú) með minna en 2 MW rafafli.	X	
3.26	Geymslusvæði fyrir koltvísýring (CO ₂) í X jörðu.	X	
3.27	Mannvirki sem hafa þann tilgang að fanga X koltvísýring (CO ₂) til geymslu í jörðu frá verk- smiðjum eða iðjuverum sem heyra undir flokk A eða frá verksmiðjum eða iðjuverum þar sem árleg heildarföngun koltvísýrings nemur 1,5 megatonnum eða meira.	X	
3.28	Mannvirki sem hafa þann tilgang að fanga X koltvísýring (CO ₂) til geymslu í jörðu frá verk- smiðjum eða iðjuverum sem falla ekki í flokk A samkvæmt tölu-lið 3.27.	X	
4. Framleiðsla og vinnsla málma A B C			
4.01	Verksmiðjur þar sem fram fer frumbræðsla X á steypujárni og stáli. Framleiðsla hrámálms, sem inniheldur ekki járn úr gryti, kirni eða afleiddu hráefni, sem fer fram með málm- vinnsluaðferðum, efnafraðilegum aðferðum eða rafgreiningaraðferðum.	X	
4.02	Stöðvar til framleiðslu á 20 tonnum á dag eða X meira af steypujárni og stáli (fyrsta og önnur bræðsla) ásamt samfelldri steypingu.	X	
4.03	Stöðvar til framleiðslu á allt að 20 tonnum á X dag af steypujárni og stáli (fyrsta og önnur bræðsla) ásamt samfelldri steypingu.	X	
4.04	Stöðvar til vinnslu á járnkenndum málum: X i. heitvölsunarstöðvar, ii. smiðjur með hömrnun, iii. varnarhúðun með bræddum málum.	X	
4.05	Málmsteypusmiðjur fyrir járnkennda málma. X	X	
4.06	Stöðvar til bræðslu, einnig málmblendis, á X járnlausum málum öðrum en góðmálum, einnig endurheimtum vörum (hreinsun, steypa í steypusmiðjum o.s.frv.).	X	
4.07	Stöðvar þar sem unnið er að yfirborðsmeð- X ferð málma og plastefna með rafgreiningar- og efnaaðferðum.	X	
4.08	Framleiðsla og samsetning vélknúinna öku- X tækja og framleiðsla á hreyflum í slík ökutækni.	X	
4.09	Skipasmíðastöðvar. X	X	
4.10	Stöðvar sem eru 1 ha að stærð eða meira til X smíða og viðgerða á loftföllum.	X	
4.11	Stöðvar sem eru allt að 1 ha að stærð til smíða X og viðgerða á loftföllum.	X	
4.12	Framleiðsla á járnbrautarbúnaði. X	X	
4.13	Málmvátun með sprengiefnum. X	X	
4.14	Stöðvar til að brenna og glæða málmgrýti. X	X	
5. Steinefnaíðnaður A B C			
5.01	Koxofnar (þurreiming kola). X	X	
5.02	Sementsverksmiðjur. X	X	
5.03	Stöðvar til framleiðslu á gleri og trefjaefni. X	X	
5.04	Stöðvar til að bræða steinefni og framleiða X steinefnatrefjar.	X	
5.05	Framleiðsla á keramikvörum með brennslu, X svo sem þakflísum, múrsteinum, eldföstum múrsteinum, flísum, leirmunum eða postulíni, 75 tonn á dag eða meira eða rúmtak ofns er 4 m ³ eða meira.	X	
5.06	Framleiðsla á keramikvörum með brennslu, X svo sem þakflísum, múrsteinum, eldföstum múrsteinum, flísum, leirmunum eða postulíni, allt að 75 tonnum á dag eða rúmtak ofns er undir 4 m ³ .	X	

	6. Efnaiðnaður	A B C		
6.01	Efnaverksmiðjur sem framleiða:	X		ii. sem framleiða pappír og pappa og geta framleitt meira en 200 tonn á dag.
	i. lífrænt hráefni,		8.02	Verksmiðjur til framleiðslu á pappír og pappa utan þeirra sem tilgreind eru í flokki A samkvæmt tölulíð 8.01. X
	ii. ólífrænt hráefni,		8.03	Stöðvar þar sem fram fer formeðferð (t.d. þvottur, bleiking, mersivinna) eða litun trefja eða textílefna. X
	iii. áburð sem inniheldur fosfór, köfnunarefni eða kalíum (einnig áburðarblöndur),		8.04	Stöðvar þar sem fram fer súturn á húðum og skinnnum. X
	iv. grunnvörur fyrir plöntuvarnarefni og líffeyða,		8.05	Stöðvar þar sem fram fer vinnsla og framleiðsla á sellulósa. X
	v. grunnlyfjavörur með efnafræðilegum og líffræðilegum aðferðum,			9. Gúmmíúðnaður
	vi. sprengiefni.			A B C
6.02	Meðferð á hálfnumnum vörum og framleiðsla kemískra efna.	X	9.01	Framleiðsla og meðferð á vörum úr gúmmílíki. X
6.03	Framleiðsla á varnarefnum og lyfjum, málningu og lakki, gúmmílíki og peroxíðum.	X		10. Grunnvirki
6.04	Geymslustöðvar fyrir jarðolíu, efni unnið úr jarðolíu og önnur kemísk efni á verndarsvæðum.	X	10.01	Mannvirkjagerð vegna þróunar iðnaðarsvæðis sem tekur til 50 ha eða stærra svæðis. X
6.05	Geymslustöðvar fyrir jarðolíu, efni unnið úr jarðolíu og önnur kemísk efni utan verndarsvæða.	X	10.02	Mannvirkjagerð vegna þróunar iðnaðarsvæðis sem tekur til allt að 50 ha svæðis. X
	7. Matvæleiðnaður	A B C	10.03	Mannvirkjagerð vegna þróunar þéttbýlis, þ.m.t. verslunarmiðstöðvar, bílastæðasvæði, íþróttaleikvangar, háskólar, sjúkrahús og aðrar sambærilegar framkvæmdir. X
7.01	Vinnsla á olíu og fitu úr jurtum og dýrum á verndarsvæðum.	X	10.04	Bygging samgöngumiðstöðva fyrir margþátta samgöngustarfsemi. X
7.02	Vinnsla á olíu og fitu úr jurtum og dýrum utan verndarsvæða.	X	10.05	Flugvöllir með 2.100 m langa meginflugbraut eða lengri. X
7.03	Pökkun og niðursuða á jurta- og dýraafurðum, 75 tonn á dag eða meira, á verndarsvæðum.	X	10.06	Flugvöllir með styttri en 2.100 m langa meginflugbraut. X
7.04	Pökkun og niðursuða á jurta- og dýraafurðum sem ekki fellur í flokk B samkvæmt tölulíð 7.03.	X	10.07	Nýir tveggja akreina vegir með framúrakstursrein og vegir með fjórar akreinar eða fleiri. X
7.05	Framleiðsla á mjólkurvörum, 200 tonn á dag eða meira, á verndarsvæðum.	X	10.08	Nýir vegir sem eru 10 km eða lengri. Enduruppbygging vega þar sem samanlögð nýlagning utan eldra vegsvæðis eða breikkun úr tveimur akreinum í fjórar er a.m.k. 10 km að lengd. X
7.06	Framleiðsla á mjólkurvörum sem fellur ekki í flokk B samkvæmt tölulíð 7.05.	X	10.09	Nýir tveggja akreina vegir styttri en 10 km í þéttbýli. Nýir vegir utan þéttbýlis á verndarsvæðum. Enduruppbygging vega utan þéttbýlis á verndarsvæðum. X
7.07	Öl- og maltgerð á verndarsvæðum.	X	10.10	Nýir vegir og endurbygging vega sem ekki eru tilgreindir í tölulíð 10.07, 10.08 eða 10.09. X
7.08	Öl- og maltgerð utan verndarsvæða.	X	10.11	Hafnir (viðskiptahafnir, skipgengar vatnaleiðir og innhafnir) sem skip stærri en 1.350 tonn geta siglt um. X
7.09	Framleiðsla á sætindum og sírópi á verndarsvæðum.	X	10.12	Viðlegubryggjur (að undanskildum ferjulægjum) sem tengdar eru við land og eru utan hafna, þar sem skip stærri en 1.350 tonn geta lagst að til losunar og lestunar. X
7.10	Framleiðsla á sætindum og sírópi utan verndarsvæða.	X	10.13	Hafnir og viðlegubryggjur utan þéttbýlis á verndarsvæðum. X
7.11	Sláturhús á verndarsvæðum.	X	10.14	Aðrar hafnir og viðlegubryggjur en tilgreindar eru í flokki A samkvæmt tölulíð 10.12 eða flokki B samkvæmt tölulíð 10.13. X
7.12	Sláturhús utan verndarsvæða.	X	10.15	Byggingarframkvæmdir við skipgengar vatnaleiðir og gerð skipaskurða og fráveituskurða. X
7.13	Stöðvar til sterkjuframleiðslu á verndarsvæðum.	X	10.16	Stíflur og önnur mannvirki eða breytingar á ár- farvegi til að hemja og/eða miðla vatni þar sem 3 km ² lands eða meira fara undir vatn eða rúmtak vatns er meira en 10 milljónir m ³ . X
7.14	Stöðvar til sterkjuframleiðslu utan verndarsvæða.	X		
7.15	Fiskmjöls- og lýsisverksmiðjur í þéttbýli með framleiðslugetu 1.000 tonn á sólarhring eða meiri.	X		
7.16	Fiskmjöls- og lýsisverksmiðjur á verndarsvæðum; fiskmjöls- og lýsisverksmiðjur í þéttbýli með framleiðslugetu 500 tonn á sólarhring eða meiri.	X		
7.17	Fiskmjöls- og lýsisverksmiðjur utan þeirra sem falla í flokk A samkvæmt tölulíð 7.15 og flokk B samkvæmt tölulíð 7.16.	X		
7.18	Sykurverksmiðjur á verndarsvæðum.	X		
7.19	Sykurverksmiðjur utan verndarsvæða.	X		
	8. Textíl-, leður-, timbur- og pappírsiðnaður	A B C		
8.01	Verksmiðjur:	X		
	i. sem framleiða pappírseig úr timbri eða svipuðum trefjaefnum,			

10.17 Stíflur og önnur mannvirki eða breytingar á árfaravegi til að hemja og/eða miðla vatni á verndarsvæðum, utan þeirra sem tilgreind eru í tölu-lið 10.16.	X	11.05 Skolphreinsivirki frá íbúðarbyggð eða iðnaði, þ.m.t. stöðvum með þaulnýtnum landbúnaði með afkastagetu sem svarar til 100 persónueininga eða meira á verndarsvæðum, svæðum á náttúruminjaskrá eða þar sem losað er í viðkvæman viðtaka, að undanskildum þeim er tilgreind eru í flokki A, tölulið 11.04.	X
10.18 Stíflur og önnur mannvirki eða breytingar á árfaravegi til að hemja og/eða miðla vatni á verndarsvæðum, utan þeirra sem tilgreind eru í tölu-lið 10.16 og 10.17.	X	11.06 Skolphreinsivirki frá íbúðarbyggð eða iðnaði, þ.m.t. stöðvum með þaulnýtnum landbúnaði utan verndarsvæða, sem ekki eru tilgreind í flokki A, tölulið 11.04, eða flokki B, tölulið 11.05.	X
10.19 Lagning járnbrauta um langar vegalengdir.	X	11.07 Förgunarstöðvar fyrir seyru á verndarsvæðum.	X
10.20 Járnbrautir, sporvagnar, lestir í lofti og neðanjarðar, svifbrautir og ámóta brautir af sérstakri gerð sem notaðar eru eingöngu eða aðallega til fólksflutninga.	X	11.08 Förgunarstöðvar fyrir seyru utan verndarsvæða.	X
10.21 Lagning áveitu- eða vatnsstokka um langan veg; loftlínur til flutnings raforku á verndarsvæðum; lagning niðurgrafinna strengja/lagna 10 km eða lengri utan þéttbýlis eða óháð vegalengd á verndarsvæðum. Lagning strengja/lagna í vatni/sjó 10 km eða lengri eða óháð vegalengd á verndarsvæðum.	X	11.09 Geymsla brotajárns, þ.m.t. bílar, sem er að magni 1.500 tonn á ári eða meira.	X
10.22 Mannvirki til að verjast rofi á strandlengjum á verndarsvæðum, t.d. með stíflugörðum, brimbrjótum, hafnargörðum og öðrum varnarmannvirkjum gegn ágangi sjávar. Landfyllingar þar sem áætluð uppfylling er 5 ha eða stærri. Undanskilið er viðhald og endurbygging framangreindra mannvirkja.	X	11.10 Geymsla brotajárns, þ.m.t. bílar, sem er að magni allt að 1.500 tonnum á ári.	X
10.23 Mannvirki til að verjast rofi á strandlengjum utan verndarsvæða, t.d. með stíflugörðum, brimbrjótum, hafnargörðum og öðrum varnarmannvirkjum gegn ágangi sjávar. Landfyllingar þar sem áætluð uppfylling er allt að 5 ha. Undanskilið er viðhald og endurbygging framangreindra mannvirkja.	X	11.11 Prófunaraðstaða fyrir vélar, hverfla eða hvarfrými.	X
10.24 Vinnsla grunnvatns eða íveita vatns í grunnvatn með 300 l/sek. meðalrennsli eða meira á ári.	X	11.12 Stöðvar sem framleiða steinefnatrefjar.	X
10.25 Vinnsla grunnvatns eða íveita vatns í grunnvatn sem ekki fellur undir flokk A, tölulið 10.24.	X	11.13 Stöðvar til að endurvinnna sprengiefni eða eyða því.	X
10.26 Mannvirkjagerð þegar fyrirhugað er að veita meira en 1.000 l/sek. af vatni á milli vatnasviða. Flutningur á drykkjarvatni í leiðslum er undanskilinn.	X	11.14 Förgun sláturúrgangs.	X
10.27 Mannvirkjagerð þegar fyrirhugað er að veita vatni á milli vatnasviða sem ekki fellur undir flokk A, tölulið 10.26. Flutningur á drykkjarvatni í leiðslum er undanskilinn.	X	11.15 Endurnýting úrgangs þar sem meðhöndluð eru meira en 500 tonn af úrgangi á ári.	X
11. Aðrar framkvæmdir	A B C	11.16 Varnargarðar til varnar ofanflóðum í þéttbýli.	X
11.01 Kappaksturs- og reynsluakstursbrautir fyrir vélknúin ökutæki á svæðum sem skilgreind eru sem slík í skipulagi.	X	12. Ferðalög og tómstundir	A B C
11.02 Förgunarstöðvar þar sem spilliefni eru brennd, meðhöndluð með efnun eða urðuð. Aðrar förgunarstöðvar úrgangs sem meðhöndla meira en 500 tonn af úrgangi á ári.	X	12.01 Skíðasvæði, skíðalyftur og kláfar og tengdar framkvæmdir á skíðasvæðum á verndarsvæðum og jöklum.	X
11.03 Förgunarstöðvar þar sem úrgangur er brenndur, meðhöndlaður með efnun eða urðaður og ekki eru tilgreindar í flokki A, tölulið 11.02.	X	12.02 Skíðasvæði, skíðalyftur og kláfar á skíðasvæðum og tengdar framkvæmdir utan verndarsvæða og jökla.	X
11.04 Skolphreinsivirki frá íbúðarbyggð eða iðnaði, þ.m.t. stöðvum með þaulnýtnum landbúnaði með afkastagetu sem svarar til 50.000 persónueininga eða meira.	X	12.03 Smábátahafnir sem hafa 150 bátalægi eða fleiri.	X
		12.04 Smábátahafnir með allt að 150 bátalægi.	X
		12.05 Þjónustumiðstöðvar fyrir ferðamenn á hálendi og á verndarsvæðum á láglandi utan þéttbýlis, orlofsþorp, hótél og tengdar framkvæmdir utan þéttbýlis.	X
		12.06 Varanleg tjaldsvæði og hjólhýsasvæði sem eru 10 ha eða stærri.	X
		12.07 Varanleg tjaldsvæði og hjólhýsasvæði allt að 10 ha.	X
		12.08 Skemmtigarðar sem ná yfir 2 ha svæði eða meira.	X
		12.09 Skemmtigarðar sem ná yfir allt að 2 ha svæði.	X
		12.10 Golfvellir.	X
		13. Breytingar og viðbætur við framkvæmdir	A B C
		13.01 Allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir sem tilgreindar eru í flokki A þegar breytingin eða viðbótin sjálf fer yfir þau viðmið sem flokkur A setur.	X
		13.02 Allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir samkvæmt flokki A, aðrar en tilgreindar eru í tölulið 13.01, og flokki B sem hafa þegar verið leyfðar, framkvæmdar eða eru í framkvæmd og kunna að hafa umtalsverð umhverfisáhrif.	X

13.03 Allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir sem eru í flokki C sem hafa þegar verið leyfðar, framkvæmdir eða eru í framkvæmd og kunna að hafa umtalsverð umhverfisáhrif. X

13.04 Framkvæmdir samkvæmt flokki A sem ráðist er í eingöngu eða aðallega til að þróa og prófa nýjar aðferðir eða vörur en eru ekki notaðar lengur en tvö ár.¹⁾ X

¹⁾ L. 138/2014, 12. gr.

[2. viðauki.]¹⁾

Viðmiðanir við mat á framkvæmdum tilgreindum í [flokki B og flokki C í 1. viðauka].¹⁾

1. Eðli framkvæmdar.

Athuga þarf eðli framkvæmdar, einkum með tilliti til:

- i. stærðar og umfangs framkvæmdar,
- ii. sammögnunaráhrifa með öðrum framkvæmdum,
- iii. nýtingar náttúruauðlinda,
- iv. úrgangsmýndunar,
- v. mengunar og ónæðis,
- vi. slysaþættu, einkum með tilliti til efna eða aðferða sem notaðar eru.

2. Staðsetning framkvæmdar.

Athuga þarf hversu viðkvæm þau svæði eru sem líklegt er að framkvæmd hafi áhrif á, einkum með tilliti til:

- i. landnotkunar sem fyrir er eða er fyrirhuguð samkvæmt skipulagsáætlun,
- ii. magns, gæða og getu til endurnýjunar náttúruauðlinda,
- iii. verndarsvæða:

(a) [náttúruminja í A-, B- og C-hluta náttúruminjaskrár, svæða sem falla undir ákvæði [61. gr.]²⁾ laga um náttúruvernd og landsvæða í verndarflokki verndar- og orkunýtingaráætlunar samkvæmt lögum nr. 48/2011],³⁾

(b) svæða sem njóta verndar samkvæmt sérlögum, svo sem Þingvalla, Mývatns- og Laxársvæða og Breiðafjarðar,

(c) svæða innan 100 m fjarlægðar frá fornleifum sem njóta verndar samkvæmt þjóðminjalögum,

(d) svæða, sbr. gr. 4.21 í skipulagsreglugerð, sem njóta verndar í samræmi við reglugerð um varnir gegn meng-

un vatns og reglugerð um neysluvatn vegna grunnvatns- og strandmengunar og mengunar í ám og vötnum,

(e) [svæða sem njóta verndar samkvæmt samþykktum alþjóðlegra samninga sem Ísland er bundið af, svo sem Ramsarsamningsins (votlendi) og Bernarsamningsins (verndun villtra plantna og dýra og lífsvæða í Evrópu), friðaðra og friðlýstra tegunda sem og ábyrgðartegunda; tegundir á vátlista falla hér undir enda vátlistar m.a. gefnir út til að uppfylla skyldur Íslands samkvæmt Bernarsamningnum],¹⁾

(f) hverfisverndarsvæða samkvæmt ákvæðum í skipulagsáætlunum, sbr. [ákvæði er varða hverfisverndarsvæði]¹⁾ í skipulagsreglugerð,

iv. álagspóls náttúrunnar, einkum með tilliti til:

- (a) votlendissvæða,
- (b) strandsvæða,
- (c) sérstæðra jarðmyndana, svo sem hverasvæða, vatnsfalla, jökulminja, eldstöðva og bergmyndana,
- (d) náttúruverndarsvæða, þar með talið svæða á náttúruminjaskrá,
- (e) landslagsheilda, ósnortinna víðerna, hálandissvæða og jökla,

(f) upprunalegs gróðurlendis, svo sem skóglendis,

(g) fuglabjarga og annarra kjörlanda dýra,

(h) svæða sem hafa sögulegt, menningarlegt eða fornleifafræðilegt gildi,

(i) svæða þar sem mengun er yfir viðmiðunargildum í lögum og reglugerðum,

[(j) þéttbýlla svæða].¹⁾

3. Eiginleikar hugsanlegra áhrifa framkvæmdar.

Áhrif framkvæmdar ber að skoða í ljósi viðmiðana hér á undan, einkum með tilliti til:

i. umfangs umhverfisáhrifa, þ.e. þess svæðis og fjölda fólks sem ætla má að verði fyrir áhrifum,

ii. stærðar og fjölbreytileika áhrifa,

iii. þess hverjar líkur eru á áhrifum,

iv. tímalengdar, tíðni og óafturkræfi áhrifa,

v. sammögnunar ólíkra umhverfisáhrifa á tilteknu svæði,

vi. áhrifa yfir landamæri.

¹⁾ L. 138/2014, 13. gr. ²⁾ L. 109/2015, 36. gr. ³⁾ L. 60/2013, 95. gr.